

PŘÍSNĚ TAJNÉ

6523/23

Číslo pořadu: 1

K bodu:

Informace o bezpečnostní situaci v ČSSR

Předkládá se na základě
plánu práce předsednictva
ÚV KSČ.

P104/84 18.5

Příloha I

Návrh usnesení

Příloha II

Stanovisko oddělení státní administrativy ÚV KSČ

Příloha III

Informace o bezpečnostní situaci v ČSSR

Předkládá: s. V. Vajnar

12. května 1984

Počet listů: 24

ihned po projednání prosíme vrátit!

Tento materiál je nutno vrátit nejpozději do jednoho měsíce všeobecnému oddělení ústředního výboru KSČ

Č.j. P 6523

M

U s n e s e n í

107. schůze předsednictva ÚV KSČ ze dne 18. května 1984

k bodu 1: Informace o bezpečnostní situaci v ČSSR
/s. V. Vajnar/

U s n e s e n o :

Předsednictvo ÚV KSČ

- I. bere na vědomí informaci o bezpečnostní situaci v ČSSR;
- II. ukládá s. V. Vajnarovi projednat závěry jednání předsednictva ústředního výboru Komunistické strany Československa s náčelníky Sboru národní bezpečnosti a veliteli vojsk ministerstva vnitra a rozpracovat konkrétní opatření k jejich zabezpečení.

Provede: s. V. Vajnar

6523/23

Stanovisko oddělení státní administrativy ústředního výboru KSČ

Ministr vnitra ČSSR soudruh Vratislav Vajnar předkládá předsednictvu ÚV KSČ k projednání "informaci o bezpečnostní situaci v ČSSR". Materiál charakterizuje vývoj současné bezpečnostní situace a ukazuje úlohu a účinnost práce resortů ministerstev vnitra v této oblasti. Konstatuje, že bezpečnostní situace v ČSSR je stabilizována.

Z informace je zřejmé, že roste aktivita vnějšího nepřítele a jeho působení proti ČSSR. Činnost vnitřního nepřítele je v podstatě utlumena a na situaci ve státě nemá výraznější vliv. I přes dílčí početní snížení zůstává nadále problémem nedovolená emigrace čs. občanů do kapitalistické ciziny.

Přes vynaložené úsilí se nedaří podstatněji omezovat počet mimořádných událostí.

Z hlediska kriminality došlo k poklesu spáchaných trestných činů a současně se mírně zvýšila jejich objasněnost. Dosud se nedaří zintenzívnit vliv a podíl hospodářských organizací a vedoucích pracovníků na předcházení a odhalování hospodářské trestné činnosti.

K dalšímu zdokonalení práce SNB je potřebné:

- zkvalitňovat úroveň řídicí a organizační práce náčelníků, prohlubovat jejich náročnost na práci, odpovědnost za výsledky činnosti řízených úseků a důsledně vyžadovat plnění povinností a úkolů všemi příslušníky;
- náročným řízením, organizační činností a výchovným působením předcházet negativním jevům, narušování kázně, politickomorálního stavu a zejména trestné činnosti příslušníků SNB;
- v duchu svolání ÚV KSČ, ÚV NF a vlády ČSSR k 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou rozvíjet hnutí aktivity a iniciativy příslušníků SNB k náročnému, důslednému a kvalitnímu plnění úkolů;

- prohlubovat jednotu a součinnost vedoucích pracovníků Bezpečnosti se stranickými orgány a organizacemi a napomáhat tak zvyšování vlivu stranické práce na zabezpečování a realizaci rozhodujících úkolů SNB.

Oddělení státní administrativy ÚV KSČ doporučuje předloženou informaci přijmout.

V. B l e c h t a v. r.
vedoucí oddělení

Praha dne 8. 5. 1984.

6523/23

PŘÍSNĚ TAJNĚ

Informace o bezpečnostní situaci v ČSSR

Květen 1984

Informace o bezpečnostní situaci v ČSSR

Současnou bezpečnostní situaci v ČSSR lze charakterizovat jako stabilizovanou. I přes vynakládané úsilí se vnějšímu i vnitřnímu protivníkovi nedaří rozvracet a poškozovat socialistické zřízení v ČSSR, stejně tak selhávají jeho pokusy vyvolat mezi našimi občany v širším měřítku podporu pro jeho nepřátelské záměry. Naprostým nezdarem skončily snahy přimět naše občany k "spontánnějšímu vystoupení" proti přijatým obranným opatřením států Varšavské smlouvy. Nedošlo k žádnému případu většího hromadného protispolečenského vystoupení, ani k jinému vážnějšímu ohrožení klidu a veřejného pořádku. Různá protispolečenská jednání, jako například rozšiřování nepřátelských letáků, anonymních dopisů, zhotovování antisocialistických nápisů, výtržnictví, nevhodné verbální projevy a poškozování výzdoby, nepřesahují svojí intenzitou běžný průměr minulých let. Stabilní bezpečnostní situace v ČSSR je především výsledkem dosahovaných úspěchů při realizaci politiky KSČ a její podpory naprostou většinou občanů.

Většina antisocialistických živlů v ČSSR se zdržuje nepřátelské činnosti. Aktivitu vyvíjejí pouze izolované malé skupinky lidí, které žádný politický vliv na situaci ve státě nemají. Přes stálé úsilí se jim nedaří názorově se sjednotit a aktivizovat svoji činnost. Ztroskotávají zejména jejich snahy překonat společenskou izolovanost a získat možnosti k negativnímu politickému ovlivňování širšího okruhu osob.

Nebezpečná politika amerického imperialismu je prováděna posilováním vlivu Ústřední zpravodajské služby USA /CIA/, která je hlavním koordinátorem ideodiverzního a zpravodajského působení USA a jejich hlavních spojenců. Nepřátelské rozvědky koncentrují svoje úsilí na získávání zpravodajských informací z vojenské, hospodářské a politické oblasti. V loňském roce bylo zjištěno 386 případů rozvědného pozorování vojenských

objektů a zařízení /o 27 více než v roce 1982/. Podílelo se na nich 259 západních diplomatů, 113 vízových cizinců a 14 čs. občanů. Nejaktivnější byli Američané /59/ a Britové /45/. K omezování této činnosti je zkvalitňována ostraha vojenských objektů a proti narušitelům je postupováno v souladu s právním řádem /v roce 1982 bylo administrativně vyhoštěno nebo zkrácen pobyt 22 vízovým osobám, v roce 1983 28 osobám/.

Nebyl odhalen žádný případ vysoce kvalifikované trestné činnosti vyzvědačství. Několik čs. občanů shromažďovalo utajované informace a materiály s úmyslem nabídnout je nepříteli. Jednalo se však o osoby, které nezastávaly odpovědné funkce a jak ukázal průběh jejich trestního stíhání, neměly ani přístup k významnějším informacím.

I nadále pokračují styky některých západních diplomatů /zejména rakouských, západoněmeckých, britských/ a některých západních žurnalistů /zvláště zpravodaje západoněmeckého rozhlasu a televize ARD MÖLLERA a dopisovatele francouzské agentury AFP NICOLASE/ s antisocialistickými živly, kterým zprostředkovávají spojení do zahraničí a poskytují jim podporu a pomoc.

Ideodiverzní a emigrantská centra pokračují za pomoci štvavých rozhlasových vysílačů v uplatňování již tradičních antikomunistických, antisocialistických a antisovětských výmyslů proti socialistickému zřízení v ČSSR. Vedle toho využívají ty problémy, u nichž jsou přesvědčeni, že jejich nastolování zaujme širší okruh našich občanů. Jde kupříkladu o zachování míru ve světě, o církevní politiku čs. státu, problematiku ochrany životního prostředí, boj proti korupci a dalším nešvarům v naší společnosti. Typickým příkladem takového postupu je zneužití interního dokumentu ČSAV o stavu životního prostředí v ČSSR k ostrým výpadům proti straně a státu. K prosazení svých záměrů udržují tato centra styky s antisocialistickými

živly v ČSSR, k čemuž využívají nejen diplomatů, ale i zahraničních emisarů, případně mezinárodního telefonního spojení.

Antisocialistická činnost je vyvíjena úzkým okruhem osob z řad signatářů "charty" a členů tzv. výboru na obranu nespravedlivě stíhaných /VONS/, dále některými bývalými pravicovými oportunisty z ekonomické oblasti a reakčními církevními osobami.

Podle zjištění bezpečnostních orgánů do současné doby podepsalo 1 195 osob tzv. chartu a 40 osob jsou členy VONS. Dvě třetiny z nich působí v Praze, v SSR je evidováno pouze 10 signatářů "charty". Pod kontrolou je 70 nejaktivnějších "chartistů" a členů VONS, kteří žijí zejména v Praze, Brně a Karlových Varech. V poslední době někteří "chartisté" usilují o napojení se na tu část západního mírového hnutí, které vystupuje z pozic pacifismu. Dokládá to kupříkladu snaha některých signatářů "charty" získat oficiální pozvání k účasti na pražském mírovém shromáždění v červnu 1983 a prezentovat se jako "nezávislá mírová organizace" v ČSSR. Po zmaření tohoto záměru se pokusili setkat se v Praze v oboře Hvězda s některými představiteli západních mírových organizací a západními novináři. Provedená bezpečnostní opatření přispěla k tomu, že jejich snaha skončila naprostým nezdarem.

Svůj vliv a postavení v "chartě" se i nadále snaží posílit představitel tzv. exkomunistů Jiří HÁJEK, který ačkoliv oficiálně nevystupuje jako ideový vůdce "chartistů", udržuje v uvedeném smyslu styky se západními žurnalisty a pracovníky některých zastupitelských úřadů kapitalistických států v Praze mj. s velvyslanci Norska a NSR. Výraznější vliv však získávají radikálnější zaměření signatáři "charty" /V. BENDA, J. RUML, A. ŠABATOVÁ-UHLOVÁ/. Aktivní účast na vedení antisocialistických živlů se snaží získat L. LIS, který ihned po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nabídl své služby "chartě". Přes počáteční nesouhlas "exkomunistů" /obavy, že

by proti "chartě" bylo ostře zakročeno/ prosadili radikálnější "chartisté", že byly v zahraničí vydány "dokumenty charty" proti rozmístění operačně taktických raket na území ČSSR a k závěrům madridské schůzky.

Antisocialistické živly se od listopadu minulého roku pokoušely vyvolat zdání o "odporu" čs. občanů proti rozmístění raketových komplexů v ČSSR. Signatář "charty" P. POSPÍCHAL a P. CIBULKA zorganizovali v Brně s tímto cílem podpisovou akci. Podpisy prostřednictvím dalších osob získávali na 2 tamních gymnáziích, v 2 středních školách, dále v odborném učilišti Královopolské strojírny Brno a v místech koncentrace mládeže /zejména při diskotékách/. Při preventivních akcích bezpečnostní orgány získaly 4 archy s 71 podpisy, přičemž se nepodařilo zjistit, kolik dalších podpisových archů skutečně existovalo. V průběhu bezpečnostních opatření bylo zjištěno, že o podpisové akci ví dopisovatel ARD MÖLLER, který se pokusil setkat v bytě ŠABATOVÉ v Praze s organizátorem akce POSPÍCHALEM. Tomuto záměru bezpečnostní orgány zabránily a MÖLLER odecestoval do NSR, aniž získal podrobnou dokumentaci. Dále bylo zjištěno, že ŠABATOVÁ měla v úmyslu soustředit všechny podpisové archy z Brna a pod stejný text "protestu" získávat další podpisy v Praze. Bezpečnostní orgány získaly v Praze 2 archy se 60 podpisy, přičemž autentičnost podpisů z Brna ani z Prahy nebyla zjišťována. ŠABATOVÁ poté vyhotovila strojopisný seznam 939 jmen osob, které údajně "protest" podepsaly a zaslala jej ústředním orgánům ČSSR. Z poznatků, které se podařilo bezpečnostním orgánům získat nelze potvrdit ani vyvrátit skutečný počet podpisů získaných pod tzv. protest.

Pokud jde o tvrzení zahraničních sdělovacích prostředků, že studenti UK v Praze vyjadřovali nesouhlas s rozmístěním raket v ČSSR malováním "sluníček" pod text s tímto protestem, bylo ověřeno jak mezi studenty, tak i u profesorského sboru a vedení UK, že k ničemu podobnému nedošlo a jednalo se o výmysl.

Preventivními a rozkladnými opatřeními je znemožňována činnost nelegálních edic "PETLICE" a "EXPEDICE". Nepublikují cí autoři, kteří dříve do těchto edic přispívali, nyní usilují o publikování svých "prací" v zahraničí. K nejaktivnějším v tomto směru patří signatáři "charty" V. HAVEL, L. VACULÍK a E. KANTŮRKOVÁ. Ve zpracování, rozšiřování a zasílání nepřátelských písemností do zahraničí pokračují také signatáři "charty" M. KUSÝ, M. ŠIMEČKA, J. JABLONICKÝ z Bratislavy. Tato negativní činnost se zatím nedaří podstatněji omezit, neboť ne vždy a včas jsou informace o těchto záměrech zjištěny.

Bývalí pravicoví oportunisté z oblasti politické ekonomie soustředění kolem prof. V. KADLECE obnovili vydávání tzv. Ekonomické revue. Opět v ní zveřejňují různé tendenčně zaměřené rozboru stavu a prognózy vývoje čs. národního hospodářství.

Představitel maďarských nacionalistů M. DURAY navázal v říjnu m.r. styky s "chartisty" BENDOU, I. HAVLEM a ČARNOGURSKÝM. V souvislosti s přípravou nového školského zákona zpracoval DURAY v únoru protestní dopisy určené různým státním institucím, v nichž byl vyjádřen nesouhlas s navrhovanými změnami.

Církevně politická situace v ČSSR je v posledním období ovlivňována změněnou taktikou kardinála TOMÁŠKA vůči státním orgánům. TOMÁŠEK na církevních shromážděních otevřeně vystupuje proti státní církevní politice, zpochybňuje platnost stávajících církevních zákonů a snaží se vytvářet nátlakové akce. Na základě jeho tvrzení, že papež JAN PAVEL II. při setkání s ním projevil zájem navštívit v r. 1985 ČSSR při příležitosti 1 100. výročí úmrtí Metoděje, byly představiteli nelegální církve, řádů a laického apoštolátu /např. Otto ŠVEC z Nových Zámků, Martin STIERKA z Dolního Kubína, JUDr. M. RAZÍK z Brna, MUDr. M. KŘÍŽKOVÁ z Plzně, Otto MÁDR z Prahy atd./ od února letošního roku organizovány podpisové akce věřících

na podporu uskutečnění této návštěvy. S odvoláním se na tyto "žádosti" zaslal TOMÁŠEK v březnu t.r. písemné pozvání papeži, o čemž informoval státní orgány a ordináře. Jeho pozvání bylo zveřejněno v západních sdělovacích prostředcích. Postup TOMÁŠKA ostatní ordináři ČSSR odsuzují, avšak mezi věřícími, zejména v SSR, získává značný ohlas. Bezpečnostními orgány bylo zadrženo 19 archů s 1 250 podpisy, přičemž je prokázáno, že řada z těchto podpisů není autentická.

Aktivita TOMÁŠKA je podporována popularizací jeho osoby ze strany západních sdělovacích prostředků, kapitalistických zastupitelských úřadů v ČSSR i osobními styky státních představitelů při oficiálních návštěvách v ČSSR /GENSCHER, LANC/.

Současná činnost TOMÁŠKA je součástí politiky Vatikánu, který se nevzdává pokusů dosáhnout rozšíření prostoru pro činnost římskokatolické církve v ČSSR a posílení svého vlivu na věřící. Potvrzuje to i postup představitelů Vatikánu POGGIHO a BUKOVSKÉHO při jednání s čs. stranou, kdy od samého počátku kladli v tomto směru nerealné požadavky a vyhýbali se odpovědím na konkrétní otázky, které byly předmětem konzultativní schůzky. Bylo zřejmé, že si ověřovali, kam až ve svých požadavcích vůči ČSSR mohou jít.

K prosazování svých zájmů Vatikán využívá i nelegální církve, o které POGGI prohlásil, že jde jen o takové akce v činnosti legální církve, které nejsou našimi zákony církví umožňovány. Nelegální církve Vatikán podporuje hmotně i morálně. Zasílá do ČSSR značné finanční i materiální prostředky a zveřejňuje různé písemnosti, které produkuje "nelegální církve" /např. Informace o církvi apod/.

K utlumení nežádoucí činnosti TOMÁŠKA, jako hlavního organizátora aktivity církve, by napomohlo důslednější uplatňování přijaté zásady, že s TOMÁŠKEM bude jednáno pouze jako s představitelem pražské arcidiecéze a nebude uznáván jako představitel římskokatolické církve v ČSSR.

Stálou aktivitu vyvíjí i zakázané náboženské sekty, především Svědci Jehovovi, Rozhodní křesťané letničtí a Hare Krišna, jejichž činnost je všestranně podporována zahraničními centry.

V oblasti protestantských církví se projevují snahy využít sílícího mírového hnutí k zanášení pacifistických tendencí s cílem toto hnutí paralyzovat a využít jej k protisocialistickým projevům. Speciální služby zemí NATO se snaží v tomto směru zneužít i Křesťanskou mírovou konferenci a další celosvětová církevní centra /Světová rada církví, Světový luterský svaz, Světový reformovaný svaz apod./. Tyto záměry korespondují se závěry konferencí NATO v r. 1981 v Bruselu a 1982 ve Washingtonu, které církvím vytyčily jako strategický cíl rozkládat světové mírové hnutí a destabilizovat socialistické zřízení.

Pro bezpečnostní situaci na státních hranicích ČSSR je charakteristický stále vysoký počet jejich narušitelů. Převládající motivací osob pokoušejících se o nedovolené opuštění republiky překonáním státní hranice s NSR a Rakouskem jsou převážně zkreslené představy o životě v kapitalistickém zahraničí, neshody nebo nespokojenost v rodině a zaměstnání, dobrodružství a někdy i obava před trestem za kriminální trestnou činnost. Došlo ke 4 pokusům o nedovolené překonání čs. státní hranice pomocí vzdušných dopravních prostředků. Počet nedovolených emigrací do kapitalistických států poklesl ve srovnání s rokem 1982 o 1 110 osob.

Ve vývoji a objasněnosti kriminality nebyly ve srovnání s rokem 1982 zaznamenány podstatnější změny. Počet trestných deliktů zůstal prakticky na stejné úrovni. Přitom počet většiny druhů trestných činů poklesl, avšak zvýšil se počet přečinů. Došlo tak k určitému zastavení nepříznivého vývoje kriminality, který se projevoval v letech 1980 - 1982. Nelze

však zatím říci, zda jde o stabilní tendenci. Mírně se zvýšila objasněnost trestné činnosti.

Nepříznivým faktorem ovlivňujícím stále v poměrně značném rozsahu trestnou činnost je recidiva a požívání alkoholických nápojů /recidiva 45%, alkohol 25% z objasněné kriminality/.

Největší podíl na celkové trestné činnosti má obecná kriminalita. Její nejpočetnější část představují majetkové trestné delikty, u nichž došlo po několikaletém značném nárůstu k výraznějšímu poklesu. Pozitivní je, že se mírně snížila i trestná činnost v nejvíce sledovaných problematikách majetkové kriminality, tj. u krádeží vloupáním a krádeží prostých. Nepodařilo se však zastavit pokles objasněnosti těchto deliktů.

Násilná trestná činnost mírně vzrostla, avšak její objasněnost zůstává na poměrně vysoké úrovni /95%/. Zvýšil se zejména počet loupeží, jichž se dopouštěli nejčastěji pachatelé ve věku do 30 let; přitom více jak polovina pachatelů nedosáhla ani 18 let. Značná část delikventů byla cikánského původu. Rozsah mravnostní kriminality zůstává v zásadě nezměněn. Její největší část připadá na trestný čin příživnictví.

Nejrozšířenějším trestným činem hospodářským zůstává rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví. Početné jsou rovněž trestné činy porušování hospodářské kázně. Přitom lze předpokládat, že vzhledem k vysoké latenci hospodářské kriminality je skutečný rozsah této trestné činnosti mnohem vyšší. Většina hospodářských trestných činů byla odhalena příslušníky SNB. Nepodařilo se zvýšit podíl hospodářských organizací na jejich odhalování - činí v průměru 10 %, podíl občanů činí necelá 2 %.

Negativním jevem v čs. národním hospodářství jsou mimořádné události, které jsou provázeny nejen značnými materiálními škodami, ale též ztrátami na životech a těžkými zraněními. Tyto škodlivé následky se přes soustavnou preventivní činnost

bezpečnostních orgánů nedaří podstatněji snižovat. Příčiny mimořádných událostí spočívají v převážné míře v nedbalosti zaměstnanců /porušování předpisů, státních norem, technologických postupů/.

Stále vysoká zůstává trestná činnost mládeže, i když v loňském roce se mírně snížila a dosáhla 16 % celkové objasněné kriminality /v předchozích letech to bylo v průměru téměř 20 %/. Ve struktuře trestné činnosti mladých lidí nedocházelo k podstatnějším změnám. Dopouštějí se především majetkových a násilných deliktů a výtržnictví. Značný počet majetkových trestných činů je páchán ve skupinkách a sériově. Vysoký podíl na této kriminalitě má cikánská mládež, zejména v SSR.

Negativním jevem mezi mládeží je šíření tzv. nové vlny "punk-rocku", což se zejména projevuje živelně vznikajícími skupinkami jeho vyznavačů především ve velkých městech. Při vystoupeních hudebních skupin provozujících tuto úpadkovou hudbu dochází často k výtržnostem i protisocialistickým projevům shromážděné mládeže. Bezpečnostními orgány byla v loňském roce provedena rozkladná opatření proti těmto skupinkám v 8 krajských městech i dalších místech jejich soustřeďování. Bylo však zjištěno, že národní výbory nebo jiné instituce mnohdy povolují "punk-rockovým" skupinám jejich vystoupení, aniž by dostatečně ověřily jejich hudební kvality a program.

Dalším závažným problémem delikvence mládeže je toxikomanie. Každoročně stoupá rozsah trestné činnosti, které se pachatelé dopouštějí ve stavu toxického opojení, o čemž svědčí, že v důsledku toho bylo v loňském roce nově zaevidováno 509 toxikomanů. Na následky intoxikace organismu zemřelo 16 osob a 18 spáchalo sebevraždu. V témže roce se zvýšil počet pokusů sebevražd pod vlivem omamných prostředků o 81 případů. V ČSSR není rozšířeno požívání tzv. klasických drog, vesměs jde o zneužívání dostupných návykových léků a prchavých syntetických látek /Alnagon, čikuli apod./. Dochází však k většímu počtu případů soukromého pěstování indického konopí

k získávání narkotika. Celkem bylo pro tuto trestnou činnost v loňském roce stíháno 131 osob /v roce 1982 jen 51/. Účinnost boje s nealkoholovou toxikomanií nepříznivě ovlivňuje dosud nedokonale organizovaná činnost příslušníků SNB na tomto úseku, neboť kromě Severočeského kraje nejsou na ostatních KS SNB pro ni vyčleněni pracovníci. Také federální správa VB doposud neprovedla taková organizační opatření, aby důsledně plnila povinnost vyplývající z ustanovení zákona č. 128/1970 Sb. řídit činnost útvarů VB při odhalování trestné činnosti související s nedovolenou výrobou a držením omamných prostředků.

Nepodařilo se výrazněji ovlivnit nepříznivé následky dopravní nehodovosti, naopak počet nehod, zraněných osob i materiálních škod se oproti roku 1982 zvýšil. Došlo pouze ke snížení počtu osob, které přišly na silnici o život /o 205/. Zvláště nepříznivý vývoj byl zaznamenán u dopravních nehod zaviněných pod vlivem alkoholu /zvýšení o 544 na 7 495 nehod/ - nejvíce za uplynulých 5 let. Podle statistických údajů se počet dopravních nehod od roku 1979 /celkem 109 660/ postupně snižoval. V roce 1982 činil 84 611, avšak v roce 1983 se zvýšil na 93 751 nehod. Počet osob, které přišly o život bezprostředně při nehodě se od roku 1979 každoročně mírně snižuje /z 1 626 na 1 323 osob v roce 1983/. Hmotné škody se od roku 1979 pohybují v průměru kolem půl miliardy Kčs.

+ + +

Z předkládané informace vyplývá, že ke stabilní bezpečnostně politické situaci v ČSSR přispěl svojí činností i bezpečnostní aparát. Současně je však nutné konstatovat, že v jeho činnosti existují i značné rezervy, které snižují efektivnost dosažených výsledků. Pro další období bude proto nutné důsledně realizovat hlavní úkoly vytyčené v základním zaměření služební činnosti resortů MV na rok 1984, které jsou rozpracovány v ročních plánech činnosti útvarů, s důrazem na

zkvalitnění řízení, morálně politického stavu a politickovychovné práce :

- hlavním úkolem celého bezpečnostního aparátu zůstává účinné eliminování všech záměrů vnějších i vnitřních nepřátel namířených proti jednotě a stabilitě naší společnosti;
- prohloubit koordinovanost a spolupráci všech složek Bezpečnosti při realizaci bezpečnostní politiky KSČ s důrazem na ochranu národního hospodářství a předcházení mimořádným událostem;
- na základě přijatých opatření postupně omezovat kriminalitu v hlavních městech, zefektivnit boj s kriminální recidivou a provádět účinnou ochranu mládeže před trestnou a jinou protispoločenskou činností;
- v řídicí, organizační a kontrolní činnosti náčelníků a velitelů všech stupňů zvyšovat náročnost a odpovědnost za vlastní práci i činnost všech podřízených, odstranit byrokratismus a formálnost v řízení, prohloubit osobní účast na řešení konkrétních bezpečnostních úkolů; kontrolní činnost důsledněji zaměřovat na plnění konkrétních úkolů a povinností a ze zjištěných nedostatků vyvozovat odpovídající závěry;
- důsledně řešit trestnost příslušníků SNB a vojáků z povolání, pro kterou jich bylo jen v roce 1983 stíháno 551;
- soustavnou pozornost věnovat chování a vystupování uniformovaných příslušníků na veřejnosti;
- provést rozbor o plnění úkolů k redislokaci obvodních oddělení VB a předložit informaci PUV KSČ.

K úspěšnému splnění všech vytyčených úkolů má bezpečnostní aparát vytvořeny potřebné kádrové i materiální předpoklady.

Nejzávažnější případy trestné činnosti, vyšetřované vyšetřovateli StB v roce 1983

František BEDNÁŘ /1957, dělník OPBH Poprad/, stíhán pro trestný čin teroru.

V prosinci 1982 odeslal na adresu vedoucího tajemníka OV KSS v Popradu zásilku, obsahující výbušnou nálož značné účinnosti. Jednal z nenávisti k socialistickému společenskému zřízení a v úmyslu zastrašit vedoucí stranické funkcionáře.

Vyšetřování dosud nebylo ukončeno.

Miloš HORÁČEK /1952, dělník n. p. ZPA Čakovice/, Ivan JANIŠ /1945, dělník Dopravních podniků Praha/, Tibor GRMAN /1953, dělník n. p. ZPA Čakovice/ - všichni stíháni pro trestný čin teroru.

V úmyslu zastrašit vedoucí hospodářské a stranické funkcionáře n. p. ZPA Čakovice v únoru 1983 fyzicky napadli vedoucího montážního provozu závodu a způsobili mu těžkou újmu na zdraví.

HORÁČEK byl odsouzen k trestu odnětí svobody na čtyři a půl roku, spolupachatelé na 18 měsíců nepodmíněně.

ing. Jiří ČERV /1946, zaměstnanec n. p. Geodezie Liberec/, stíhán pro trestné činy záškodnictví a vyzvědačství.

V několika případech poškodil signalizační zařízení ČSD a v březnu 1983 položil na železniční koleje betonový panel a kolejnici. Kromě toho na různých pracovištích n. p. Geodezie odcizil větší množství map, které chtěl předat cizí moci.

Vyšetřování bylo ukončeno návrhem na podání obžaloby, hlavní líčení bylo nařízeno na červen 1984.

Karel KOVAŘÍK /1941, bývalý příslušník SNB/, stíhán pro trestné činy sabotáže a ohrožení státního tajemství.

Zneužil informací, které jako vedoucí pracovník získal při výkonu funkce, a v anonymních dopisech vyzradil nepovolaným osobám skutečnosti, tvořící předmět státního tajemství. Tím zmařil plnění konkrétních úkolů SNB.

Byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 6 let.

Petr HAUPTMAN /1948, pracovník Ústřední celní správy /ÚCS/ FMZO Praha/, stíhán pro trestné činy opuštění republiky a vyzvědačství.

V říjnu 1982 uprchl do NSR, kde policejním a zpravodajským orgánům NSR a USA vyzradil za finanční odměnu informace o vojenské službě a další údaje k jeho pracovnímu zařazení na ÚCS FMZO. Do ČSSR se vrátil v prosinci 1982.

Byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 10 let.

Libor ANDĚL /1950, bez trvalého pracovního poměru, do roku 1971 člen Svazu čs. novinářů/, stíhán pro trestný čin vyzvědačství.

Při cestě do Rakouska v únoru 1983 se pokusil vyvézt dokumenty z oblasti hospodářského a politického života v ČSSR. Byl u něho zajištěn také dopis, ve kterém nabízel spolupráci nepřátelské zpravodajské službě.

Byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 5 let, rozsudek dosud nenabyl právní moci.

Přemysl FRANĚK /1955, bez pracovního poměru/, stíhán pro trestné činy opuštění republiky a vyzvědačství.

Za nedovoleného pobytu v NSR v roce 1980 vyzradil pracov-

níkům nepřátelské zpravodajské služby skutečnosti charakteru státního tajemství. Po návratu do ČSSR shromažďoval informace o ČSLA a SNB, které se snažil předat pracovníkům zastupitelského úřadu NSR v Praze. Koncem března 1983 bez povolení překročil státní hranici s PLR, s cílem uprchnout do kapitalistického zahraničí.

Byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 15 let, rozsudek dosud nenabyl právní moci.

Stanislav POŘICKÝ /1940, bez pracovního poměru, bývalý příslušník SNB/,

Pavla BEDNARIČOVÁ /1955, pracovnice NV hl. m. Prahy/, oba stíhání pro trestný čin vyzvědačství.

Navázali styk s pracovníky zastupitelského úřadu USA v Praze s cílem předat jim informace o činnosti Ústavu jaderného výzkumu v Řeži, o činnosti SNB a informace k racionalizaci a plánování výpočetní techniky u NV hl. m. Prahy.

Oba byli odsouzeni k trestům odnětí svobody na 10 a 5 let.

Vladimír HARTMAN /1949, pomocný dělník PKO Liberec/

Miroslav LANDA /1943, zámečnický cukrovaru Brodce n. Jizerou/, oba stíhání pro trestný čin vyzvědačství.

Od druhé poloviny roku 1982, po předchozí dohodě, se připravovali k navázání styku s pracovníky amerického velvyslanectví a při návštěvách v Praze jim poskytli utajované informace.

Byli odsouzeni k trestům odnětí svobody na 10 a 13 let, rozsudek dosud nenabyl právní moci.

Tabulka č. 1

P ř e h l e d o počtech narušitelů státní hranice				
	Celkový tlak na státní hranici	zadrženo na SH		proryvy
		s kapital. státy	se social. státy	počet případů počet osob
1 9 8 2	2 320	1 283	1 004	24/33
1 9 8 3	2 004	1 089	894	14/21

Tabulka č. 2

NEDOVOLENÁ EMIGRACE ČS. OBČANŮ ZA ROK 1983									
Emigrace c e l k e m	z toho		Druh cesty		Sociální složení			Nejvíce ve věku	
	Dospělí	Děti	Služební	Do SFRJ	Dělnické profese	Středně od- borné kádry	Intelligence	Ostatní	19-30 let 31-40 let
5 793	4 409	1 384							
Údaje za rok 1982			157	2 462	1 667	1 183	768	791	2 134 1 609
6 903	5 080	1 823	2,7%	42,5%	37,8%	26,9%	17,4%	17,9%	48,4% 36,5%

Tabulka č. 3

P ř e h l e d o ukončeném stb vyšetřování čs. občanů a cizinců	ukončeno				způsob ukončení			
	rok 1982	rok 1983	z toho		obžaloba	zastaveno	přerušeno	vyřízeno jinak
			vojáků ČSLA	cizinců				
teror § 93,94	1	1	-	-	1	-	-	-
záškodnictví §§ 95, 96	1	3	1	-	3	-	-	-
sabotáž § 97	1	1	-	-	1	-	-	-
podvracení republiky § 98	5	2	-	-	2	-	-	-
pobuřování § 100	43	23	6	-	22	1	-	-
ostatní tr.činy podle §§ 91 - 104	22	24	12	-	22	1	-	1
vyzvědačství § 105	15	16	6	-	16	-	-	-
ohrož.stát.tajemství §§ 106 - 107a	28	34	28	-	27	3	-	4
opuštění republiky § 109/1	162	127	-	12	108	5	12	2
opuštění republiky § 109/2	5 739	4 996	-	-	4919	20	56	1
opuštění republiky § 109/3	17	13	-	3	11	-	2	-
§§ 7,8,9,10 k § 109/1,2	404	317	-	51	234	43	38	2
vniknutí na území republiky § 110	106	76	-	76	12	1	63	-
poškoz.zájmů repub.v cizině § 112	-	7	-	-	7	-	-	-
ohrož.hospodář.tajem. § 122	-	1	-	-	1	-	-	-
oběh zboží s cizinou § 124	15	15	-	10	12	-	3	-
tr.č.proti hosp.soust. §§ 116-123	3	8	-	4	7	1	-	-
poruš.provozu soc.org. §§ 129, 130	1	7	-	-	7	-	-	-
tr.č.proti hosp.kázní §§ 125-139	14	11	-	-	8	1	2	-
ohrožení devizového hospodář. § 146	4	7	-	-	7	-	-	-
úplatkářství § 160	2	2	-	-	2	-	-	-
ohrož.slуж.tajemství § 173	-	2	1	-	2	-	-	-
padělání a pozměňování § 176	7	3	-	-	3	-	-	-
ostatní tr. činy podle §§ 153 - 178	29	32	3	-	30	2	-	-
obecné ohrožení § 179, 180	-	2	-	-	2	-	-	-
nedovolené ozbrojování § 185	13	7	1	-	7	-	-	-
hanobení národa,rasy a přesvěd. § 198	5	5	1	-	4	-	-	1
propagace fašismu §§ 260 - 261	3	10	1	-	10	-	-	-
zběhnutí do ciziny § 283	85	54	54	-	51	2	1	-
ostatní tr. činy podle §§ 179 - 295	37	25	2	-	23	1	-	1
ostatní tr. činy	6	-	-	-	-	-	-	-
přečiny	20	16	-	-	11	-	1	4
C E L K E M	6 787	5 847	116	156	5572	81	178	16

Tabulka č. 4

CELKOVÁ KRIMINALITA						
	Počet tr.činů a přečinů			Objasněnost v %		
	1982	1983	Rozdíl	1982	1983	Rozdíl
MS VB Praha	40817	38823	- 1994	58,7	64,2	+ 5,5
SVB Praha	20333	20739	+ 406	74,3	80,5	+ 6,2
SVB Č.Budějovice	10555	10360	- 195	81,6	82,7	+ 1,1
SVB Plzeň	15533	15159	- 374	82,8	81,0	- 1,8
SVB Ústí n.L.	25018	25905	+ 887	77,8	77,9	+ 0,1
SVB Hr. Králové	18206	17587	- 619	80,5	81,2	+ 0,7
SVB Brno	27019	26446	- 573	84,1	84,5	+ 0,4
SVB Ostrava	43998	44218	+ 220	79,4	76,5	- 2,9
MS VB Bratislava	10900	10337	- 563	76,9	76,3	- 0,6
SVB Bratislava	19285	20519	+ 1234	89,8	88,7	- 1,1
SVB B.Bystrica	19246	20145	+ 899	87,6	87,0	- 0,6
SVB Košice	19898	21398	+ 1500	91,2	85,3	- 5,9
Č S R	201479	199237	- 2242	75,6	76,8	+ 1,2
S S R	59329	72399	+ 3070	87,6	85,5	- 2,1
Č S S R	270808	271636	+ 828	78,7	79,1	+ 0,4

Tabulka č. 5

ŠKODY ZPŮSOBENÉ KRIMINALITOU			
	v r. 1982	v r. 1983	Rozdíl
Č S R	523,3 mil. Kčs	548,3 mil. Kčs	+ 25,0 mil. Kčs
S S R	246,7 mil. Kčs	263,2 mil. Kčs	+ 16,5 mil. Kčs
Č S S R	770,0 mil. Kčs	811,5 mil. Kčs	+ 41,5 mil. Kčs

Tabulka č. 6

TRESTNÉ SKUTKY OBECNÉ KRIMINALITY						
	Počet			Objasněnost v %		
	1982	1983	Rozdíl	1982	1983	Rozdíl
Č S R	145054	141719	- 3335	68,3	69,3	+ 1,0
S S R	44950	46904	+ 1954	82,6	79,0	- 3,6
Č S S R	190004	188623	- 1381	71,7	71,7	0

POČTY TRESTNÝCH SKUTKŮ V HLAVNÍCH DRUŽÍCH OBECNÉ KRIMINALITY

	Majetková kriminalita		Násilná kriminalita		Mravnostní kriminalita	
	1982	1983	1982	1983	1982	1983
Č S R	104420	98064	12380	13662	12089	12302
S S R	27093	28762	7183	7508	5108	4723
Č S S R	131513	126826	19563	21170	17197	17025

Tabulka č. 7

TRESTNÉ SKUTKY HOSPODÁŘSKÉ KRIMINALITY						
	Počet			Způsobené škody /mil.Kčs/		
	1982	1983	Rozdíl	1982	1983	Rozdíl
Č S R	30651	32663	+ 2012	151,3	178,1	+ 26,8
S S R	12816	13214	+ 398	102,1	122,4	+ 20,3
Č S S R	43467	45877	+ 2410	253,4	300,5	+ 47,1

Tabulka č. 8

MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI V NÁRODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ											
	Celkový počet	Následky			Nejčastější druhy			Příčiny			
		Usarceno osob	Zraněno osob /těžce/	Způsobená škoda /v mil.Kčs/	Požáry	Provozní poruchy a havárie	Úhyny hospod. zvířectva a ryb	Způsobeny úmyslně	Způsobeny z nedbalostí	Tech.závady, živ.pohromy aj.	Neobjasněno
1 9 8 2	911	84	140	423	380	263	123	65	426	375	45
1 9 8 3	1191	105	127	373	616	226	163	48	624	411	108

Tabulka č. 9

Některé údaje k nealkoholové toxikomanii v ČSSR		
	1982	1983
Počet toxikomanů evidovaných Veřejnou bezpečností	4 706	5 215
Následky toxikomanie úmrtí a sebevraždy pokusy sebevražd	35/69	34/150
Počet trestných deliktů spáchaných pod vlivem toxických látek	381	286
Počet krádeží vloupáním do lékáren a zdravotnických zařízení	67	22
Počet případů pašování drog přes území ČSSR	10	12
Počet dopravních nehod způsobených pod vlivem omamných látek	14	25